

Naturinventering och naturvärdesbedömning av
planområdet Eriksbergs verksamhetsområde på
Koön, Kungälv kommun

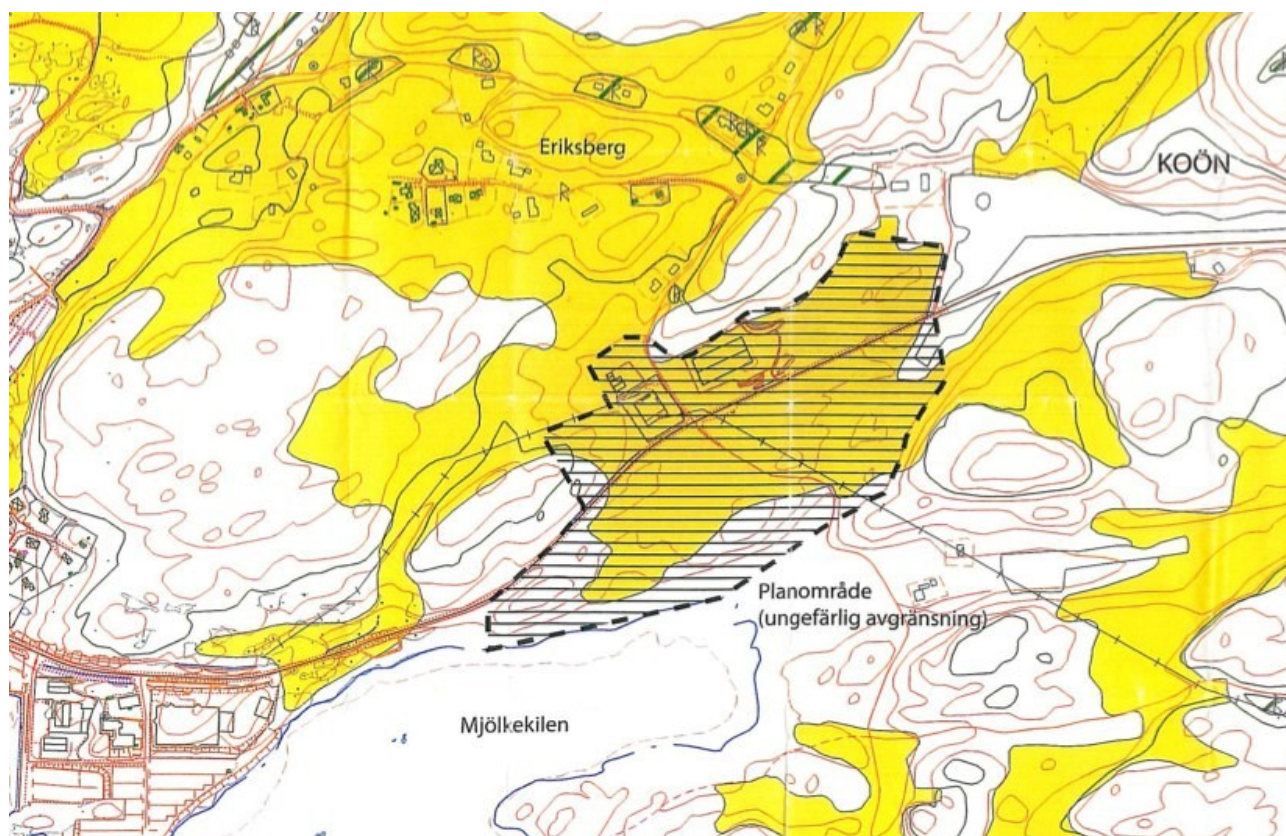
Datum	12 juli 2012
Beställare	Kungälv kommun (Kontaktperson: Pauline Svensson)
Konsult	Melica (Kontaktperson: Åsa Röstell)
Text och layout	Åsa Röstell
Foton	Åsa Röstell
Kartunderlag	Kungälv kommun
Framsidesbild	Blommande hagtorn i delområde C.

Inledning

På uppdrag av Kungälv kommun har Åsa Röstell, Melica utfört en naturinventering samt naturvärdesbedömning av planområdet *Eriksbergs verksamhetsområde, del av Marstrand 6:7 m.fl.* på Koön. Materialet ska fungera som underlag till en miljökonsekvensbeskrivning av planområdet. Området ligger mellan bostadsområdet Eriksberg och havsviken Mjölkekilen (figur 1). Fastigheten Eriksberg 6:7 ägs av kommunen och täcker större delen av planområdet. Länsväg 168 korsar området.

Området inventerades den 30 maj 2012 samt en vid ett kompletterande besök den 9 juli 2012. Inventeringen har i huvudsak skett inom planområdets gränser och fokuserat på landmiljöer, t.ex. har inte Mjölkekilens värden tagits med här. Vad gäller fågellivet finns en separat fågelinventering (Nolbrant 2012).

Naturvärdesbedömningen är utförd enligt vedertagen metod och utgår från en femgradig skala där ett (1) är högsta naturvärde, två (2) är mycket höga naturvärden, tre (3) är höga naturvärden, fyra (4) är vissa naturvärden och fem (5) är övrig natur.

Figur 1. Karta över planområdet.

Beskrivning och bedömning

Området består till största delen av ung lövskog, blandskog och klippmarker. Troligtvis har området tidigare varit betesmark. I nordväst finns äldre, rikare skog som Skogsstyrelsen pekat ut som Naturvärdesobjekt. Även i några av ravinerna bland hållmarkerna och ner mot strandängarna vid Mjölkekilen finns lite rikare skog med bl.a. ek och alm samt fina bryn med bl.a. hagtorn och olvon. I öster gränsar området till ett öppet jordbruksområde med landskapsbildsskydd. I närheten av planområdet finns flera områden med naturvärden som klassats som höga eller unika. Ett antal biotopskydd finns i planområdet; tre stenmurar (figur 4) samt öppna diken längs vägen. Enligt rapport från Artportalen växer den rödlistade arten västkustbjörnbär i vägkanten längs väg 168 vid infart till Mittsund, i den östligaste delen av planområdet.

Planområdet har delats in i fyra delområden A – D (figur 2), vilka beskrivs i följande avsnitt.

Figur 2. Karta över delområden i planområdet. Delområdena avgränsas av de korsande vägarna.

Typisk naturmiljö i planområdet.

A

Området är ganska fuktigt och det växer en hel del ung björk här. I området finns också hållmarker. I sydöstra delen finns en liten sänka med ekar. Längst i öster finns en fin hållmarksmiljö med mindre träd och buskar (bl.a ek, apel och rönn). Här finns en biotopskyddad stenmur som troligen hänger ihop med stenvuren söder om väg 168 i delområde B. Delområdet klassas som övrig natur (klass 5) med undantag för den östligaste delen som bedöms ha vissa naturvärden (klass 4).

Den östligaste delen av delområde B.

B

En stor del av området består av hållmarker där små sänkor med träd och buskar är insprängt. Här växer små björkar, ekar och på fuktigare ställen viden. Här och var står enar. Två fuktstråk går genom området i nordostlig/sydvästlig-riktning. I söder intill den branta bergväggen finns ett lite rikare stråk. Här löper ett av fuktstråken och det växer ek och björk. I fältskiktet växer bl.a ekorrhär, ängskovall och vårbrodd. Här finns en hel del död ved. Längs bergkanten går en liten stig. I området längs mellan vallen och skogen i öster finns en biotopskyddad stenmur, som troligtvis hänger ihop med stenmuren i delområde A. Delområdet klassas som övrig natur (klass 5) men med förhöjda värden i den sydligaste delen (vissa naturvärden, klass 4).

Den sydligaste delen av delområde B.

C

Delområdet består av lövskog och hållmarker. En mindre bäck rinner genom området. I sänkorna mellan bergsknallarna växer ek, klibbal, rönn och björk. I fältskiktet växer bl.a. blåbär, kruståtel, vitsippor, ängskovall, liljekonvalj, ekorrbar, kaprifol och vårfryle. På hållmarkerna växer även ljung. Här och där finns gamla enar och enskelett. I den västra delen av delområdet finns en liten bäckravין. Här växer medelgrov klibbal längs bäcken och runt om växer även ek och rönn. I bäckravinen finns en hel del död ved. Ner mot strandängen vid Mjölkekilen finns ett fint brynet med bl.a. ek, slån och hagtorn. I östra delen av brynet finns en stenmur och medelgrova ekar och almar. Nedanför brynet ligger en fuktig strandäng. I området finns tre högre bergknallar med utsikt mot Mjölkekilen. Den lilla bäckravinen, brynet och strandängen bedöms hysa vissa naturvärden (klass 4) medan resterande delar klassas som övrig natur (klass 5).

Bäckravinen med klibbalar och mycket död ved i delområde C.

Strandängen och brynet i södra delen av delområde C.

D

Väster om transformatorstationen och ner till väg 168 är naturen av trivial karaktär. Här finns en del hållmarker och trädskiktet består av ek, björk, asp och tall. Det är mest unga träd men närmast höjdpunkt i väster finns några medelgrova, fina ekar. Ett litet parti med hasselbuketter finns närmast transformatorstationen. Fältskiktet består av bl.a. ljung, kruståtel och blåbär. På bägge sidor om kraftledningsgatan samt väst och nordväst om befintligt upplag finns dock högre naturvärden. Längs kraftledningsgatan växer hasselbuketter med grova stammar och medelgrova ekar. Väster om upplaget är det gles skog med klibbal, björk, hassel och rönn. Nordväst om upplaget växer grova klibbalar. Precis norr om och öster om upplaget är värdena mer triviala. Området norr om kraftledningsgatan är en del av det Naturvärdesobjekt som Skogsstyrelsen pekat ut och gränsar till nyckelbiotopen. Delen med kraftledningsgatan och norrut bedöms hysa höga naturvärden (klass 3), övriga delar klassas som övrig natur (klass 5).

Väster om transformatorstationen i delområde D.

Hasselbuketter längs kraftledningsgatan i delområde D.

Hänsyn och rekommendationer

Naturvärdena i området är främst kopplade till lövskogsmiljöer och brynmiljöer. Här finns bl.a. äldre, grövre träd, blommande buskar och död ved som skapar livsmiljöer för många arter. Utöver detta ligger värdena även i områdenas funktion som gröna stråk. Områdena med sådana värden bör undantas exploatering (figur 3). För att stärka det gröna stråket i södra delen av planområdet bör bergsknallarna ner mot Mjölkekilen sparas (figur 3). Detta skulle även minska bullerstörningen från framtida verksamheter för fåglar, människor och andra djur som nyttjar Mjölkekilen. Därtill skulle detta minska ingreppets störning på landskapsbilden.

Figur 3. Områden med naturvärden som bör undantas exploatering. Streckad, tjock linje betyder att naturtypen fortsätter utanför planområdet. Blå pilar markerar bergsknallar som bör sparas.

Generellt bör äldre träd, ädellövträd och död ved sparas i möjligaste mån även i de områden som exploateras. Istället för att plantera nya träd kan befintliga träd sparas för att skapa grönstrukturer inom området.

Under byggtiden är det viktigt att massor och upplag läggs på rätt ställen; bäckområden, fuktstråk och områden med naturvärden ska undvikas. Om man kan undvika störande (bullrande) konstruktionsarbeten under större fåglars häckningsperiod är det bra.

I området finns tre stenmurar som är biotopskyddade (figur 4). Dessa skall inte skadas eller på annat sätt påverkas vid exploateringen. Dock kan ett ingrepp i ett biotopskydd kan beviljas dispens av Länsstyrelsen om särskilda skäl föreligger (Miljöbalken kap 7 § 11).

Figur 4. Stenmurar i planområdet.

Referenser

Artportalen 2012 *Rapporteringsverktyget för växter, mossor, svampar, lavar och alger*. www.artportalen.se

Bohman P. och Hultengren S. 2009 *Skyddsvärda biotoper och värdearter på Koön, Kungälv kommun. Naturvärdesinventering*. Naturcentrum AB.

Nolbrant P. 2012, *Översiktlig inventering av fåglar i planområde på Koön*. BioDivers.

Skogsstyrelsen 2012 Kartverktyget *Skogens pärlor* <http://minasidor.skogsstyrelsen.se/skogensparlor/>